

Van Idee naar 3D

NLT module in ontwikkeling

Bèta docentendag

19 juni 2015 Leeuwarden

Van Idee naar 3D

Mart Mojet (hogeschool VHL)

Sieberen Idzenga (RUG)

Workshop

- De NLT module
    - stand van zaken
    - opbouw
    - Drijven en varen
    - 3D ontwerpen en printen
    - Zonnepanelen
-

“Brengeen”

- Schaalmodel vs. *real-life*
-

“Halen”

- Vwo- en Havo-versie

Opbouw van de module

- Expert model
- Individueel logboek
- wk 1 t/m 3 “trainen” van de experts
  - *board meeting*
- wk 4 t/m 7 ontwerpen in teams
  - keuring
- laatste les : wedstrijd

Drijven en varen

- Geschiedenis van de bootvorm
- Drijven   wet van Archimedes
- Stabiliteit   Stevin
- Weerstand   langs-stromend water
   boeg
   golven

Drijven en varen

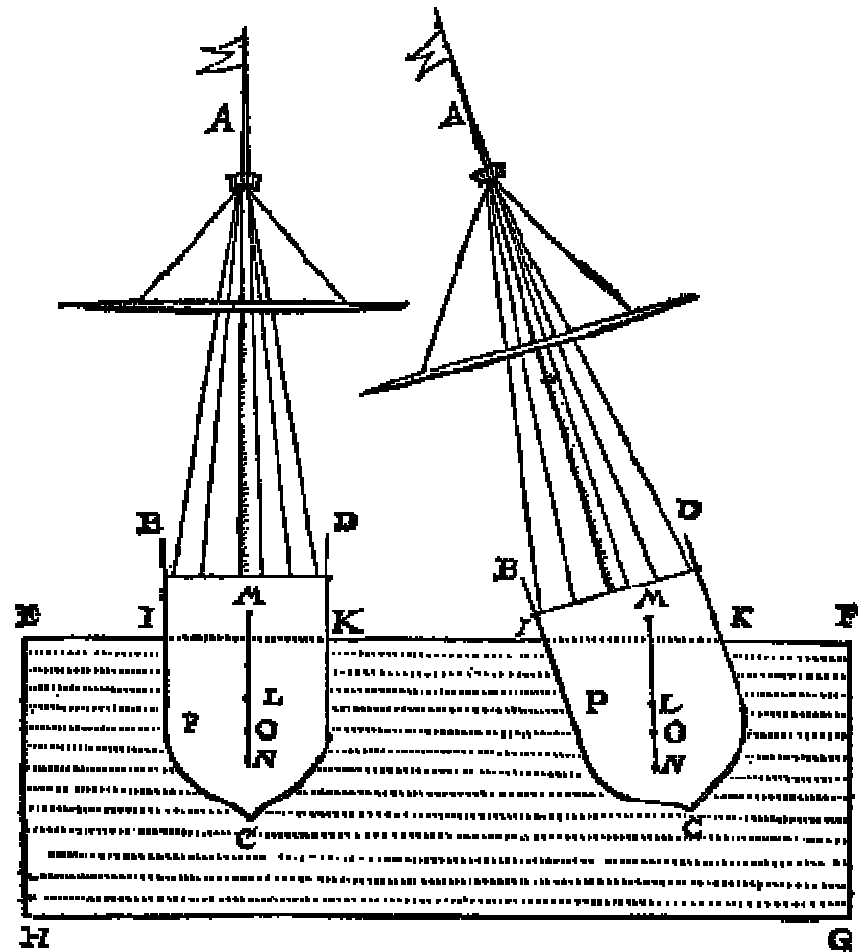
- Geschiedenis van de bootvorm
  - boomstam
  - vlot
  - catamaran
  - vikingboot   symmetrie li/re en voor/achter
  - vracht vs. snelheid   “geveegde kont”
  - planeren
  - bulbsteven
  - draagvleugelboot

Drijven en varen

- Drijven
  - wet van Archimedes
  - onderwater-volume $\equiv$ totale massa

Drijven en varen

- Stabiliteit
  - massamiddelpunt
  - drukkingspunt
  - catamaran

Figuur Het zwaartepunt O en drukkingspunt L volgens Stevin in *Vlietende Topswaerheit* uit 1605

Drijven en varen

- Weerstand
  - wrijving langs de scheepshuid
    - $F_{wr}^{wa} = \frac{1}{2} \rho \cdot A \cdot C \cdot v^2$
    - haaienhuid, zwempak
  - boeggolf
    - rompsnelheid
  - golven
    - reflectie

Drijven en varen

- Ontwerpstrategie
  - onderwatervolume
  - stabiliteit
  - vorm van de boot
  - prototype : zo snel mogelijk in het water

Drijven en varen

- testen mbv slepen door waterbak
- oppervlakte vs. inhoud
weerstand vs. drijfvermogen
- grootste probleem : uitlijning van schroefas

Drijven en varen

3D ontwerpen en printen

- 3D ontwerpen
- 3D printer

3D ontwerpen en printen

- 3D ontwerpen
  - Google Sketchup
    - breed toegankelijk, gratis
    - eenvoudig om aan te leren
    - veel instructie filmpjes = brede ondersteuning

3D ontwerpen en printen

- 3D ontwerpen
  - Vwo-4 onhandig met software
  - push/pull
  - sandbox / TIN (=triangulated irregular network)
  - meshing problemen

3D ontwerpen en printen

- 3D printer
  - Ultimaker original
  - buiten de les printen
  - nauwelijks technische problemen
  - leerlingen kunnen zelf print inzetten
  - TOA stand-by noodzakelijk

3D ontwerpen en printen

- 3D printer
  - beschrijving en uitleg
  - bedienings-instructie
    - aangeleverde modellen
    - maak eenvoudig ontwerp
  - trouble-shooting

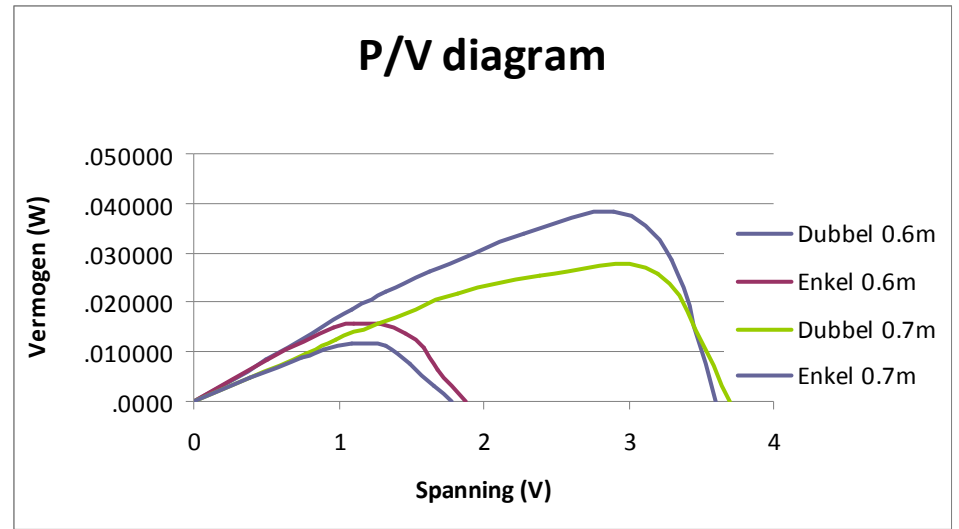
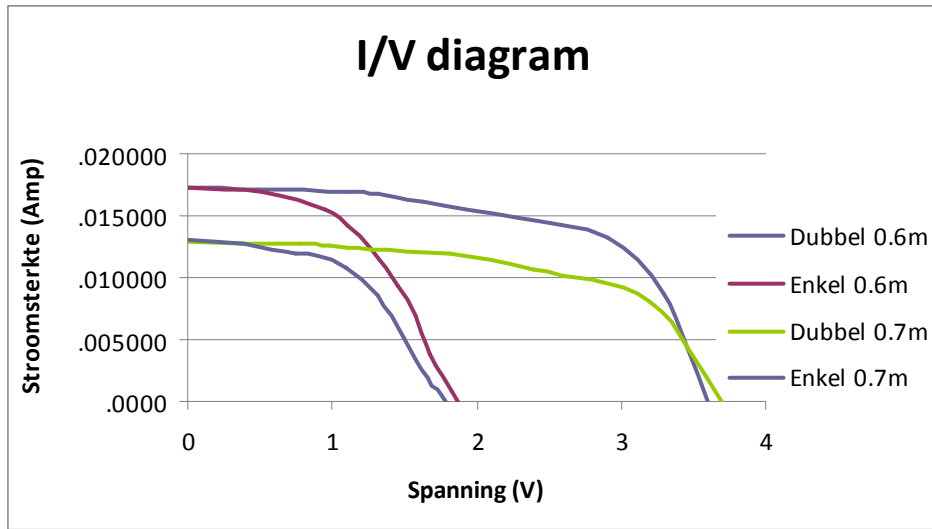
3D ontwerpen en printen

Zonnepanelen

- Theorie
  - zonlicht
  - werking fotovoltaïsche cel
- Testen

Zonnepanelen

- Zonnepanelen testen
  - I/V curve vs. licht-intensiteit
  - P/V curve vs. licht-intensiteit

Zonnepanelen

- Zonnepanelen testen
- Twee panelen in serie of parallel
- Spectrale gevoeligheid
- Hoek-afhankelijkheid

Zonnepanelen

Besturing

- Arduino
- Goldcap / oplaadbare batterij
- Sensoren en actuatoren

Wedstrijd

- Buiten of in lokaal
- Beoordeling (PO)
  - Snelste t/m langzaamste ... 8 t/m 4
  - Logboek ... + 1
  - “Tussenkeuring” ... + 1

Toets

- Gemengd theoretisch / praktisch
- Gedifferentieerd
  - niet-expert : probleem herkennen
  - expert : probleem oplossen

  - gelijkwaardig

Schaalmodel voor *Real-life races* ?

Dong Solar Challenge

Vwo *“versus”* **Havo**

Gezien vanuit vervolgopleiding

Karikatuur ???

Vwo Universiteit

Theorie vorming

Havo (VHBO) HBO

Theorie toepassen

VMBO GT/BK MBO

Taken uitvoeren

op Vwo / Havo / VMBO

Vwo   Theorie vorming   Archimedes afleiden

Havo   Theorie toepassen   Archimedes toepassen

VMBO GT/BK   Taken uitvoeren
                                 Vooruitdenken, organiseren

voor alle niveaus :

eerst nadenken, niet meteen beginnen

op Vwo / Havo / VMBO

Vwo	Theorie vorming	Archimedes afleiden Verband andere theorieën
Havo	Theorie toepassen	Archimedes toepassen Toepassing controleren
VMBO GT/BK	Taken uitvoeren	Vooruitdenken, organiseren

voor alle niveaus :

eerst nadenken, niet meteen beginnen

op Vwo / Havo / VMBO

Vwo	Theorie vorming	Archimedes afleiden Verband andere theorieën
Havo	Theorie toepassen	Archimedes toepassen Apparatuur controleren, ijken
VMBO GT/BK	Taken uitvoeren	Vooruitdenken, organiseren

voor alle niveaus :

eerst nadenken, niet meteen beginnen

De leerling

Havo

Vwo

- cognitieve vaardigheden lager
mn abstraherend vermogen
tempo en transfer
  - beslisser, doener ?
  - algemene ontwikkeling lager
  - spanningsboog korter
- denkers, logica,
verbaal ?

De leerling

Havo

Vwo

- kinderlijk, individualist
- beter in plannen en overzicht
- beter in oplossen eigen problemen
- meer zelfvertrouwen in eigen kunnen

De leerling

Havo

- “nut”
- produkt-gericht
- “spannend”
- “er-midden-in”

Vwo

interessant
gegrepen door stof
uitdagend
“van-de-buitenkant”

De leerling

Havo

- praktisch, toepassingsgericht
- “heen en weer flitsen”
- kortere spanningsboog

Vwo

- bredere algemene ontwikkeling
- meer diepgang

Consequenties voor Docent

1. band met docent
2. feedback geven
3. structuur bieden
4. didactiek
5. schrijfstijl

Havo

1. Band met docent

Vwo

- persoonlijke band
  - leerlingen werken harder voor aardige docent
- luchtig houden, beetje humor
- vertrouwen geven dat IIn stof zullen begrijpen
- privileges (thee zetten, naar de Hubo, ...)
- kennis
- kundig, gedrevenheid
- prikkelen uitdagen
- ruimte

2. Feedback

- positief (mn meisjes), zelfvertrouwen
- op persoon   gezien worden, gekend zijn
- op proces   hoe pak je iets aan
- op product   de inhoud

Havo

Vwo

3. Reflecteren op jezelf

- belangrijk onderdeel van HBO

Havo

- snelle beloning, snelle feedback

3. Structuur

- leerlingen willen controle over leren, maar binnen kaders :

Vwo

- duidelijkheid over
  - geaccepteerd gedrag
  - resultaat

- duidelijkheid over
  - resultaat
  - ruimte voor zijpaden

Havo

4. Didactiek

- A. aard voorbeelden, onderwerpen
- B. leren vanuit vraag, onderzoekende houding
- C. groepswork
- D. uitleg

4A. Voorbeelden, onderwerpen

Havo

- “spannend”
- aansluiten belevingswereld, nut, aansprekend
- concreet, tastbaar
- verband theorie – praktijk – beroep
- actueel
- variatie, competitie, verrassing
- starter (spannend, met snelle uitleg)

Havo

4B. Leren vanuit vraag

Vwo

- onderzoekende houding

theorie overdracht

frontaal klassikaal

- activeren cognitieve vaardigheden
- vragen mag / moet => veilige sfeer
- toegankelijk niveau

4C. Groepswerk

Havo

- leerlingen helpen elkaar
  - voorkomt denkfouten dood spoor
- controle houden over bijdrage elke leerling

- leerlingen zelf graven

Vwo

controleren
leerling niet
vast loopt

Havo

4D. Uitleg

- helder en scherp
- stapsgewijs
- herhalen indien nodig
- verschillende invalshoeken
  - visueel, verbaal, tastbaar, ...

Vwo

top-down

5. Schrijfstijl op Havo

- direct taalgebruik
bv “je weet hoe...” ipv “we zien hier...”
- korte teksten, aansluitend vragen
- zo snel mogelijk *hands-on*

NLT module Van Idee naar 3D

- Drijven en varen

NLT module Van Idee naar 3D

- 3D ontwerpen en printen

NLT module Van Idee naar 3D

- Zonnepanelen

Van Idee naar 3D

Als Vwo en Havo leerlingen in één klas :

- Vwo-ers : drijven en varen
- Havo-ers : 3D ontwerpen en printen

Bronvermelding

Onderzoeken

- Berenice Michels (2006) Verschil moet er wezen. SLO, Enschede.
- Vermaas & van der Linden (2007) Beter inspelen op havo-leerlingen. Uitgegeven door IVA, Tilburg.
- Rebecca Hamer (2010) Tien didactische aandachtspunten voor de bètavakken op de Havo. Platform Bèta Techniek, Den Haag.

Bronvermelding

Meningen :

- [http://www.havo-hbo.nl/site/ ???](http://www.havo-hbo.nl/site/)
- Hanne Obbink (2010) Havo is geen 'Vwo, maar dan makkelijker'. Trouw.
- Havoplatform.nl Website van de organisatie HavoPlatform
- VO-raad (?) Praktijkverhalen : van VMBO naar Havo
- Nelleke den Braber (2013) Impressie van de bijeenkomst 'NLT op de havo'. Verslag van bijeenkomst op APS, Utrecht.
- Anja Vink (2015) Havo-leerlingen hebben een eigen aanpak nodig. Vrij Nederland.